

RIMSKA ARHEOLOGIJA

1. Naštej možne statuse prebivalcev rimske države:

a) status osebne svobode: svobodnega rodu: ingenuus, osvobojenec: libertus, suženj: servus

b) državljski status: polnopravni državljan: civis optimo iure, državljan z omejenimi pravicami: civis sine suffragio/ civis latinus, nadržavljan: peregrinus

c) razredni status: politični razred: nonestores, patricij, plebejec - politični-honestiores: senatorski staž, vitežki staž, člani mestnih svetov

d) NIŽJI RAZRED- HUMILIORES

2. Naštej ljudstva, ki se na ozemlju današnje Slovenije pojavljajo kot zavezniki ali sovražniki v procesu vzpostavljanja rimske nadoblasti.

HISTRI, KARNI, JAPODI, TAVRISKI, NORIKI, PANONCI

3. Kdaj je bil del današnjega slovenskega ozemlja vključen v Italijo?

Leta 42 pr. n. št.

4. Katere province segajo sredi 2. stol. n. št. na ozemlje današnje Slovenije?

Noricum, (zgornja)Panonia Superior, Dalmatia

5. Katera avtonomna mesta nastanejo na ozemlju današnje Slovenije: navedite polna imena in čas nastanka.

Colonia Iulia Emona – 14./15. n. št.

Municipium Claudium Celeia – sredi 40 let 1. stol. n. št.

Colonia Ulpia Trajana Poetovia – 103 n. št.

Municipium Flavium Latobacorum Neviodunum – sredi 70 let n. št.

6. Katera avtonomna mesta segajo s svojimi teritoriji na ozemlje današnje Slovenije: navedi samo imena.

Aquleia, Tergeste, Forum Iulii, Virunum, Flavia Solva, Tarsatica, Andautonia, Siscia

7. Kako se v avtonomnem mestu imenuje:

a) mestni svet/svetniki – ordo decurionum

b) najvišji magistrat/župan – duumvir

8. Kaj je bazilika po funkciji in kakšna je njena arhitekturna zasnova?

Bazilika je javna stavba, ki stoji ob forumu. Gre za stavbo upravnega značaja. Bazilika je zasnovana: eno ali več ladijski objekt zaključen z opsido. V primeru več ladij je osrednji dvignjen, ker v prostor prinaša svetlobo. Ladnje o med seboj ločene s podpornimi stebri.

Bazilika je javna multifunkcionalna zgradba na forumu. Je večladijska stavba z bazilikalno svetlobo.

9. Kaj je tepidarium?

Tepidarium je en od prostorov v kopališču, ki leži med prostorom s hladno kopeljo in prostorom s toplo kopeljo.

10. Obrazloži pojme:

a) via publica – javna cesta

b) cursus publicus – državna poštna služba

c) cura viarum – javna služba, ki skrbi za vzdrževanje in gradnjo cest

11. Naštej štiri itinerarske postaje na ozemlju današnje Slovenije.

Ad Nonum, Nauportus, Emona....še *ena*

12. Obrazloži pojem – villa rustica.

Villa rustica je kompleks stavb, obzidja napodeželju. Gre za srednje veliko kmetijo. V villi je ločeno območje, kjer je bivalni prostor lastnika (ni vedno prisoten, ima hišo v mestu, je mestni uradnik, svetnik in se preživlja s kmetijstvom) in prostor za delavce, sužnje, ki opravljajo s posestvom.

13. Česa je 100 v centuriji kot enoti katastra?

13. Centuria je 100 heredium, Heredium, kos zemlje ki se deduje. Vsak Rimljan naj bi dobil vsak en heredium na začetku. 1 heredium je velik dva orala.

14. Navedi vsaj enega avtorja agronmskih spisov (scriptores rei rusticae).

Varro, Columella

15. Kaj je vicus?

Soseska; hierarhično nižje naselje urbanega tipa na teritoriju pod upravo avtonomnega mesta.

16. Koliko centurij je v legiji?

59/60

17. Kakšne pomožne čete (auxiliae) imemo v rimski vojski?

Pehota: kohorta, konjenica: ala. je vojska zaveznikov

18. Navedi vsaj dva vojaška tabora iz okupacijske faze na današnjem ozemlju Slovenije.

Emona – najdišče Tribuna, Poetovio.

19. Kakšna je razlika med limesom in claustrami?

limes - državna utrjena meja

claustra - komunikativska ovira (vojaška npr)

20. Katerim družbenim skupinam so pripadali častilci mitre v Ptuju (1., 3. mitrej)?

vojakom in veteranom - 1. mitrej

višji vojaški in civilni uradniki mesta 3. mitrej